

Weg van COTTAGE PLANTEN

Joukje Schaap

Het liefst creëert tuinontwerper/kweker Joukje Schaap kleurige borders zoals in Engelse cottagetuinen. Samen met haar partner Jeroen Franssens runt ze kwekerij De Rode Pimpernel in het Drentse Roden. Hét adres voor mensen die een cottagetuin willen.

TEKST: ANNEMARIE GÖRTS FOTO'S: JEROEN FRANSSSENS, SHUTTERSTOCK

Ondanks het feit dat Joukje erg van cottagetuinen houdt, blijkt de vraag wat nou typische cottageplanten zijn lastig te beantwoorden. „In principe kunnen alle vaste planten in een cottagetuin worden gebruikt. Het is een beetje de manier waarop ze worden gecombineerd; je moet ze niet heel stijf in vakjes planten. De gemengde border naast mijn huis heeft een beetje een cottagesfeer. Je zou kunnen zeggen dat cottageplanten natuurlijk ogende vaste planten zijn waarmee je kleurrijke borders kunt maken waarin de planten door elkaar weven.”

Willekeurig allerlei bloeikleuren door elkaar planten kán in een cottagetuin, maar het hoeft niet per se. Volgens Joukje wordt ook vaak gekozen voor een kleurschema - roze, paars,

blauw of wit - of voor slechts één kleur zoals in de beroemde witte tuin van Sissinghurst. „Mensen komen vaak bij ons omdat ze méér kleur in hun tuin willen. Omdat wij de planten zelf kweken, zit het plaatje van hoe een plant groeit en hoe hij bloeit al in mijn hoofd. Wij kennen de planten door en door. Omdat we er dagelijks mee aan het werk zijn, staan we heel dicht bij de beplanting en kunnen we de mensen makkelijk een goed advies geven.”

Geen makkelijke klus

Wie meer wil dan een advies kan bij Joukje terecht voor een tuinontwerp inclusief uitgekend beplantingsplan. Want het maken van een mooie border valt nog niet mee. Dat is iets waar zelfs veel plantenliefhebbers problemen mee blijken te hebben. Joukje: „Bij een border moet je rekening houden met hoogte, kleur, blad en bloei, schaduw en zon. Maar je moet ook structuurplanten als de kogeldistel toepassen om de border vorm te geven. En een

Door zijn nonchalante uitstraling en lange bloei past *Scabiosa 'Butterfly Blue'* (duifkruid) perfect in een cottagetuin.

De woning van Joukje en Jeroen staat op loopafstand van de kwekerij. De kleurige borders springen direct in het oog.

Bezoekers kunnen op het kweekveld zien hoe de planten in de volleggrond uitgroeien.

De witte klokken van *Campanula persicifolia* 'Chettle Charm' steken mooi af tegen de lichtpurperen bloemen van *Baptisia* 'Purple Smoke'.

border moet het hele jaar mooi zijn, dus vroeg beginnen en lang doorgaan, zoals dat met grassen kan bijvoorbeeld. Weefplanten zijn echt heel leuk om toe te passen, die maken een border snel wat natuurlijker.”

Ook voor wie geen zeeën van tijd heeft voor het onderhoud behoort een dergelijke weelderige border volgens Joukje tot de mogelijkheden. Want als de border eenmaal is dichtgegroeid, krijgt onkruid geen kans meer. Een schoffel gebruiken is bij een cottageborder toch taboe, want tussen de planten is gewoon geen ruimte om te schoffelen. Bovendien mogen de planten in een cottagetuin zich her en der uitzaaien want juist dát draagt bij aan de nonchalante sfeer.

Onkruid te lijf gaan in een cottagetuin gebeurt met de hand. In het begin van het seizoen - als de planten nog niet aaneen zijn gegroeid - kan dat nog met een schepel. Zaailingen van spontaan uitgezaaide planten kun je naar wens laten staan of weghalen. Bij Joukje mogen niet alle planten zich uitzaaien. „Als planten niet te veel uitzaaien, is het goed, maar anders is het praktisch niet haalbaar. *Knautia* en *Verbena bonariensis* mogen bij mij hun gang gaan. *Verbena* bijvoorbeeld zaait zich op betere

Maak zelf knoflookextract

Knoflookextract werkt goed tegen roest, meeldauw en bladluizen. Hak een paar teentjes knoflook fijn, giet daar 1 liter kokend water over en laat dit 24 uur trekken. Voeg een paar druppels afwasmiddel toe zodat de oplossing beter aan de bladeren en stengels zal hechten. Gebruik het extract onverdund, op bewolkte dagen. Besproei aangetaste planten een paar keer per dag, na enige tijd is de aantasting verdwenen. Herhaal de behandeling indien nodig.

plekken uit dan wij kunnen bedenken. Dit is zo'n prachtig mooie plant en als het er te veel worden, kun je er altijd een paar uittrekken. Bij *Polemonium* is dat anders, die zaait zich zo vreselijk uit, dat is niet leuk meer. Het aantal zaailingen moet wel binnen bepaalde perken blijven."

Vaste planten

Kwekerij De Rode Pimpernel bestaat al dertig jaar. In 1984 begonnen Joukje en Jeroen in het Friese Dearsum met het kweken van vooral vaste planten. Na zeven jaar verhuisden ze naar een oude boerderij in Zuidvelde en toen uiteindelijk de kwekerij ook daar uit zijn jasje groeide, kwamen ze veertien jaar geleden terecht in Roden, dat 15 kilometer ten zuidwesten van de stad Groningen ligt. De kwekerij ligt even buiten het dorp en loopt over in natuurlijk grasland waarin de rode pimpernel (*Sanguisorba officinalis*) zich heeft uitgezaaid. „Deze pimpernel, waar wij de kwekerij naar vernoemd hebben, komt oorspronkelijk voor in vochtige weilanden. Het is een ontzettend leuke weefplant die steeds meer wordt gebruikt.” Met zijn natuurlijke uitstraling past de pimpernel perfect in het sortiment

van deze kwekerij. Maar liefst veertien verschillende soorten en cultivars van deze plant zijn hier verkrijgbaar! Joukje en Jeroen kweken vooral vaste planten maar ook siergrassen en diverse kuipplanten en dahlia's in pot. Vooral van donkerbladige dahlia's zijn ze erg gecharmeerd. „Met deze donkere bladkleuren kun je zoveel doen, ze vormen een mooi contrast in de border. En natuurlijk bloeien dahlia's ook ontzettend lang door.” Wie wil zien hoe de planten in de vollegrond uitgroeien, kan zijn hart ophalen op de moerbedden. Vooral 's zomers vormen de lange bedden, waarin grote groepen vaste planten en siergrassen door elkaar heen staan, een kleurrijke bloemenzee. Aan de overkant van het pad is het verkoopgedeelte. Bij een knus houten huisje is hier een fraaie opstelling van bloeiende planten gemaakt die hebbertig maakt! Om bezoekers te inspireren, is vorig najaar op de kwekerij een voorbeeldtuin aangelegd met een prairietuin, een weefborder, een oranje-gele-rode border en een onderhoudsarme border. Dit seizoen oogt de tuin nog erg pril, volgende zomer zal de voorbeeldtuin een feest van kleur en geur zijn.

Vrolijke bloemenzee

Een prachtige combinatie van *Echinacea purpurea* 'Magnus', *Persicaria amplexicaulis* 'Orange Field', *Gaura lindheimeri* 'Whirling Butterflies', *Verbena hastata* en een uitgezaaide *Achillea*.

Het kweekveld is 's zomers een prachtige bloemenzee. Bezoekers mogen hier tussen de bedden doorlopen.

Zowel *Echinops ritro* 'Veitch's Blue' (kogeldistel) als *Echinacea* 'Sundown' (zonnehoed) houden van een plek in de volle zon.

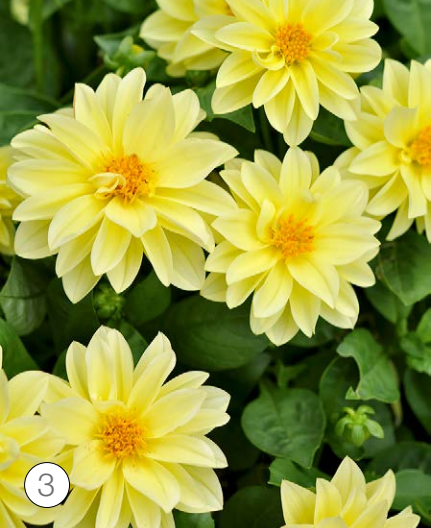
Op voedzame, vochthoudende grond wordt *Astrantia major* 'Ruby Star' (Zeeuws knoopje) wel 1 m hoog.

1

2

3

4

5

6

7

8

12 Joukjes favorieten mooie cottageplanten

8 *Iris* 'Mooie bloem en mooi blad, voor een verticaal effect.'

9 *Monarda* 'De bergamotplant geeft massa in een tuin en heeft mooie bloemen.'

10 *Nepeta* 'Kattenkruid gebruik je voor de mooie kleur en de lange bloei.'

11 *Phlox* 'De vlambloem is onmisbaar in een tuin vanwege de kleur en de geur. Een uitspraak van de bekende Duitse kweker Karl Foerster luidt: 'Das Leben ohne Phlox ist ein Irrtum.'

12 *Sanguisorba* 'Pimpernel gebruik ik zelf veel omdat ze zo mooi weven. Van oudsher zal het niet een cottageplant geweest zijn, net zoals grassen.'

1 *Alcea* 'De stokroos is een tweejarige die in het tweede jaar een hele lange bloei geeft.'

2 *Campanula* 'Klokjesbloemen zijn leuke snijbloemen voor boeketten.'

3 *Dahlia* 'Bloeit lang door en veel dahlia's hebben prachtig donker blad.'

4 *Delphinium* 'Ridderspoor heeft een statige bloeiwijze, mooie kleuren en is een goede snijbloem.'

5 *Geranium* 'Vaak lange bloei en je kunt er mooi gaten mee vullen.'

6 *Hemerocallis* 'Het blad van daglelies geeft ook vorm en het is anders dan het meeste blad. De bloemen zijn er in veel verschillende kleuren en ze zijn eetbaar.'

7 *Polemonium* 'Jacobs ladder is vroeg in het jaar al in bloei dus hiermee verleng je het bloeiseizoen.'

9

10

11

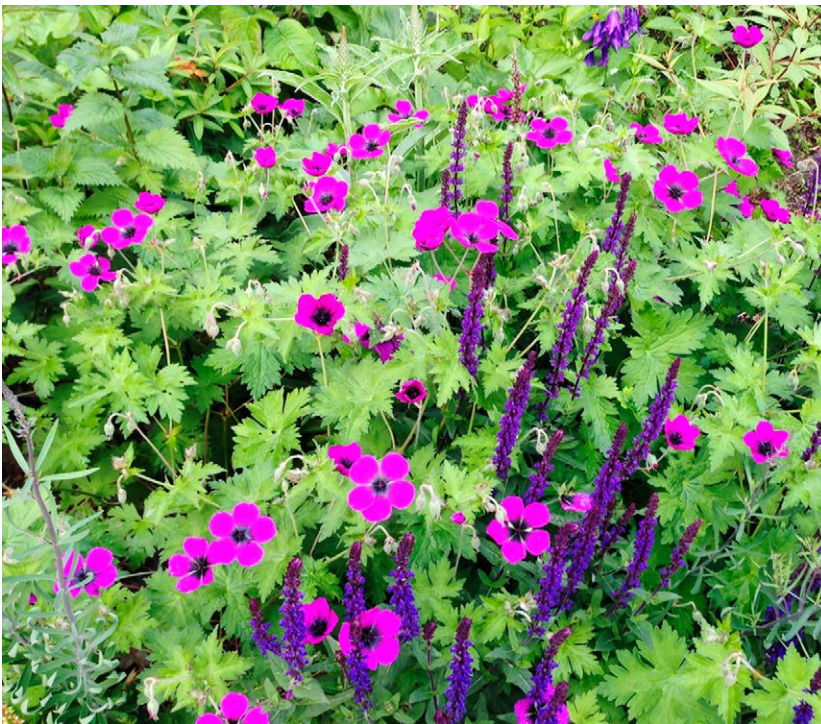
12

De voormalige boomhut van de kinderen staat nu als folly in het grasland bij de kwekerij.

Pas na een paar jaar komt *Scutellaria incana* (glidkruid) tot volle glorie maar dan steelt hij ook echt de show. Voor een zonnige plek op voedzame grond.

Geranium Dragon Heart is een prima weefplant en is hier gecombineerd met *Salvia nemorosa* 'Caradonna'.

Kwekerij De Rode Pimpernel

Hullenweg 16

9301 ZD Roden

www.roddepimpernel.nl

Tel. (0031) (0)6-43 80 00 42 of

(0031) (0)50- 501 93 19

Open: van donderdag t/m zaterdag van 9 tot 17 uur

Geen plofplanten

Als je met zijn tweeën een kwekerij runt, hoe is dan de taakverdeling?

Joukje: „Jeroen produceert, hij is de kweker. En wij verkopen allebei. Verder ben ik vooral bezig met tuinontwerpen.”

Dat hun houten, onder architectuur gebouwde woning op loopafstand van de kwekerij ligt, is heel dan ook handig. Hier heeft de tuinontwerpster haar werkruimte, de fleurige borders bij de woning verraden dat hier plantenliefhebbers wonen. Behalve romantische Engelse tuinen ontwerpt Joukje ook moderne tuinen. „Een tuin moet immers wel bij het huis passen”, vindt ze. „Bij een modern huis maak ik dan ook geen cottagetuin maar een tuin met strakke lijnen en bakken van bijvoorbeeld

‘Weefplanten zijn echt heel leuk om toe te passen; ze maken een border snel wat natuurlijker.’

cortenstaal. Niet kil maar wel gezellig en kleurrijk, met grote vakken met weefplanten en siergrassen.” Geurplanten en planten die vlinders en bijen lokken, zoals *Agastache*, *Scabiosa*, *Verbena*, *Echinacae* en *Eupatorium* geven een tuin meerwaarde en die past Joukje dan ook graag toe. De planten van De Rode Pimpernel zijn geen zogenaamde plofplanten (planten die onder onnatuurlijke

omstandigheden in zeer korte tijd worden opgekweekt om snel naar de winkel te kunnen, red.) waar het tv-programma Tros Radar afgelopen voorjaar aandacht aan besteedde. „Op onze kwekerij gebruiken we biologische middelen. Wij gebruiken vaak zelfgemaakt knoflookextract. Voor veel dingen is dat goed, het werkt bijvoorbeeld tegen bladluizen en meeldauw.”